

Брюксел, 4.9.2019 г.
COM(2019) 397 final

2019/0180 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за изменение на Регламент (ЕС) № 1309/2013 относно Европейския фонд за
приспособяване към глобализацията (2014—2020 г.)**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Целта на настоящото предложение е да се даде възможност на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ) да подкрепя работници, които са били съкратени вследствие на възможните икономически сътресения, причинени от оттеглянето на Обединено Кралство Великобритания и Северна Ирландия (Обединеното кралство) от Съюза без споразумение за оттегляне.

На 29 март 2017 г. Обединеното кралство подаде уведомление за намерението си да се оттегли от Съюза в съответствие с член 50 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). По искане на Обединеното кралство, на 11 април 2019 г. Европейският съвет (член 50) се съгласи¹ да продължи допълнително² предвидения в член 50, параграф 3 от ДЕС срок до 31 октомври 2019 г. Ако не ратифицира споразумението за оттегляне³ до 31 октомври 2019 г. или не поиска трето продължаване, което Европейският съвет (член 50) да приеме единодушно, Обединеното кралство ще напусне Съюза без споразумение и ще стане трета държава, считано от 1 ноември 2019 г. При липсата на споразумение за оттегляне е вероятно това оттегляне да има значителни отрицателни последици за някои сектори и услуги, което ще доведе до съкращения на хора, работещи в тези сектори.

Целта на ЕФПГ е да подкрепя съкратени работници и самостоятелно заети лица, чиято дейност е била прекратена в резултат на големи структурни промени в моделите на световната търговия, произтичащи от глобализацията или в резултат на глобални финансови и икономически кризи.

В рамките на критерия за глобализация приложното поле на ЕФПГ включва съкращенията, причинени от преместване на работни места в трети държави, значителна промяна в търговията на Съюза със стоки или услуги или бързо понижаване на пазарния дял на Съюза в определен сектор. В настоящото предложение се посочва, че в приложното поле на ЕФПГ влизат съкратените работници в области, сектори, територии и пазари на труда, засегнати от сериозни икономически смущения вследствие на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне. Подобно оттегляне ще представлява важна промяна в търговските отношения на ЕС и състава на вътрешния пазар и следователно може да се очаква да има значително въздействие върху моделите на търговията, растежа и работните места.

• Съгласуваност със съществуващите разпоредби в тази област на политиката и с други политики на Съюза

Настоящото предложение е част от плана на Съюза за готовност и извънредни действия, целящ смекчаване на най-значимите сътресения, причинени от оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне.

¹ Решение (ЕС) 2019/584 на Европейския съвет (ОВ L 101, 11.4.2019 г., стр. 1).

² По искане от Обединеното кралство, на 22 март 2019 г. Европейският съвет взе решение за първо продължаване на срока (Решение (ЕС) 2019/476 на Европейския съвет (ОВ L 80I, 22.3.2019 г., стр. 1)).

³ Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ C 144I, 25.4.2019 г., стр. 1).

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание е Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и по-специално член 175, трета алинея.

Ако се окажат необходими специфични действия извън рамките на структурните фондове и без да се накърняват мерките, за които е взето решение в рамките на друга политика на Съюза, член 175, трета алинея дава възможност на Европейския парламент и на Съвета да предприемат действия в съответствие с обикновената законодателна процедура и след консултация с Европейския икономически и социален комитет и Европейския комитет на регионите.

• Субсидиарност (за неизключителна компетентност)

Финансирането от бюджета на Съюза се съсредоточава върху дейности, чиито цели не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и когато намесата на Съюза може да придаде допълнителна стойност в сравнение със самостоятелните действия на държавите членки. Мобилизирането на ЕФПГ за финансиране на мерки, целящи подпомагането на съкратените работници да намерят нови работни места, съответства на принципа на субсидиарност и създава европейска добавена стойност.

Стандартна практика е националните програми за трудовите пазари да подпомагат съкратените работници и ЕФПГ няма за цел да замени тези програми. В случай на неочаквано реструктуриране, което има значително въздействие върху трудовия пазар, стандартните национални програми са поставени пред изпитание. Следователно поради мащаба и въздействието на неочакваното широкомащабно реструктуриране и поради това, че ЕФПГ представлява израз на солидарност между и в държавите членки, помощта може да се предостави по-ефективно на равнището на Съюза. Подкрепата от ЕФПГ ще направи солидарността на Съюза при извънредни обстоятелства по-осезаема за засегнатите работници и за гражданите на Съюза като цяло.

Мобилизирането на ЕФПГ създава допълнителна стойност, като с него се увеличава общият брой на услугите, предлагани на съкратените работници, както и разнообразието на предлаганите услуги и тяхната интензивност. ЕФПГ позволява също така тестването на новаторски идеи, идентифицирането на най-добри практики и включването им в националния пакет от мерки за подкрепа. Мерките, съфинансирани от ЕФПГ, също допринасят за общото подобряване на предоставянето на подкрепата на съкратените работници.

• Пропорционалност

В съответствие с принципа на пропорционалност разпоредбите на настоящото предложение не надхвърлят необходимото за постигането на неговите цели. Административната тежест за Съюза и националните органи, кандидатстващи за подкрепа по линия на ЕФПГ, е ограничена до необходимото, за да може Комисията да упражнява своята отговорност, свързана с изпълнението на бюджета на Съюза. Тъй като финансовият принос се предоставя на съответната държава членка на принципа на споделеното управление, тази държава членка има задължението да докладва за начина на използване на средствата.

- **Избор на инструмент**

Тъй като с настоящото предложение се изменя Регламент (ЕС) № 1309/2013, то трябва да бъде под формата на регламент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Настоящото предложение се приема в контекста на извънредните мерки за смекчаване на най-сериозните сътресения, свързани с оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне. Европейската комисия анализира рисковете и заключи, че настоящото предложение е необходимо, за да се гарантира ефективна реакция на ЕФПГ за проява на солидарност със съкратените работници в Съюза вследствие на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

В член 12 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 се предвижда, че ЕФПГ не може да надхвърля максимален годишен размер от 150 милиона евро (по цени от 2011 г.).

Настоящото предложение не променя максималния годишен размер на ЕФПГ.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

В предложеното изменение на член 2 се посочва, че оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне попада в приложното поле на ЕФПГ. Целта е да се гарантира, че ЕФПГ може да реагира ефективно чрез предоставянето на подкрепа за съкратените работници в Съюза вследствие на оттеглянето на Обединеното кралство без споразумение за оттегляне.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за изменение на Регламент (ЕС) № 1309/2013 относно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (2014—2020 г.)**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 175, трета алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

след консултация с Европейския икономически и социален комитет,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕО) № 1927/2006 на Европейския парламент и на Съвета⁴ бе създаден Европейският фонд за приспособяване към глобализацията (ЕФПГ) за многогодишната финансова рамка от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. ЕФПГ беше създаден, за да се даде възможност на Съюза да проявява солидарност с работниците, които са загубили работните си места в резултат на големи структурни промени в моделите на световната търговия, произтичащи от глобализацията.
- (2) Обхватът на ЕФПГ беше разширен през 2009 г. с Регламент (ЕО) № 546/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁵ като част от Европейския план за икономическо възстановяване, за да бъдат включени работниците, които са били съкратени като пряка последица от световната финансова и икономическа криза.
- (3) С Регламент (ЕС) № 1309/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁶ беше създаден ЕФПГ за периода на многогодишната финансова рамка от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. С него също така беше разширен обхватът на ЕФПГ, за да бъдат включени не само съкращенията в резултат на големи структурни промени в моделите на световната търговия, произтичащи от глобализацията, и съкращенията в резултат на сериозни икономически сътресения, предизвикани от продължаващата световна финансова и

⁴ Регламент (ЕО) № 1927/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаване на Европейски фонд за приспособяване към глобализацията ([ОБ L 406, 30.12.2006 г., стр. 1](#)).

⁵ Регламент (ЕО) № 546/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1927/2006 за създаване на Европейски фонд за приспособяване към глобализацията ([ОБ L 167, 29.6.2009 г., стр. 26](#)).

⁶ Регламент (ЕС) № 1309/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (2014—2020 г.) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1927/2006 ([ОБ L 347, 20.12.2013 г., стр. 855](#)).

икономическа криза, предмет на Регламент (ЕО) № 546/2009, но и съкращения вследствие на всяка евентуална нова световна финансова и икономическа криза. Освен това с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета⁷ беше изменен Регламент (ЕС) № 1309/2013, за да се въведат, наред с другото, правила, позволяващи ЕФПГ по изключение да обхваща колективни заявления, включващи малки и средни предприятия, разположени в един и същ регион и извършващи дейност в различни икономически сектори, класифицирани на равнището на разделенията на NACE Rev. 2⁸, когато кандидатстващата държава членка докаже, че малките и средни предприятия са основният или единственият вид предприятия в този регион.

- (4) На 29 март 2017 г. Обединеното кралство подаде уведомление за намерението си да се оттегли от Съюза съгласно член 50 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). Договорите ще престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство, считано от датата на влизане в сила на споразумението за оттегляне, или при липса на такова, две години след нотификацията, освен ако Европейският съвет не реши в съгласие с Обединеното кралство с единодушие да продължи този срок.
- (5) По искане на Обединеното кралство, на 11 април 2019 г. Европейският съвет (член 50) се съгласи⁹ да продължи допълнително¹⁰ предвидения в член 50, параграф 3 от ДЕС срок до 31 октомври 2019 г. Ако не ратифицира споразумението за оттегляне¹¹ до 31 октомври 2019 г. или не поиска трето продължаване, което Европейският съвет да приеме с единодушие, Обединеното кралство ще напусне Съюза без споразумение и ще стане трета държава, считано от 1 ноември 2019 г. Такова оттегляне без споразумение е вероятно да има отрицателно въздействие върху някои сектори и услуги, като доведе до съкращения на хора, работещи в тези сектори.
- (6) С настоящия регламент за извънредни мерки се изменя Регламент (ЕС) № 1309/2013, за да се уточни, че съкращенията в резултат на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне попада в приложното поле на ЕФПГ. Това гарантира, че ЕФПГ може да реагира ефективно, като предоставя подкрепа на съкратените работници в области, сектори, територии и пазари на труда, засегнати от сериозни икономически сътресения вследствие на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне.

⁷ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 ([ОБ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1](#)).

⁸ Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за установяване на статистическа класификация на икономическите дейности NACE Rev. 2 и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои ЕО регламенти относно специфичните статистически области ([ОБ L 393, 30.12.2006 г., стр. 1](#)).

⁹ Решение (ЕС) 2019/584 на Европейския съвет (ОБ L 101, 11.4.2019 г., стр. 1).

¹⁰ По искане от Обединеното кралство, на 22 март 2019 г. Европейският съвет взе решение за първо продължаване на срока (Решение (ЕС) 2019/476 на Европейския съвет (ОБ L 80I, 22.3.2019 г., стр. 1)).

¹¹ Споразумение за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОБ C 144I, 25.4.2019 г., стр. 1).

- (7) Настоящият регламент следва да влезе в сила по спешност в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* и да се прилага от деня след датата, на която Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство. Той обаче не следва да се прилага, ако до посочената дата влезе в сила споразумение за оттегляне, сключено с Обединеното кралство в съответствие с член 50, параграф 2 от ДЕС.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

В Регламент (ЕС) № 1309/2013 член 2, буква а) се заменя със следното:

„а) съкратени работници и самостоятелно заети лица, чиято дейност е била прекратена в резултат на големи структурни промени в моделите на световната търговия, произтичащи от глобализацията, проявени по-специално чрез съществено повишение на вноса в Съюза, значителна промяна в търговията на Съюза със стоки или услуги, бързо понижаване на пазарния дял на Съюза в определен сектор или изнасяне на дейности в трети държави, или в резултат на оттеглянето на Обединеното кралство от Съюза без споразумение за оттегляне, при положение че тези съкращения имат значително неблагоприятно въздействие върху местната, регионалната или националната икономика;“.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от деня след деня, на който Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство в съответствие с член 50, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

Настоящият регламент обаче не се прилага, ако до деня след датата, на която Договорите престанат да се прилагат спрямо Обединеното кралство, е влязло в сила споразумение за оттегляне, сключено с Обединеното кралство в съответствие с член 50, параграф 2 от Договора за Европейския съюз.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател